

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/10106.

Érkezett: 2004 MAJ 05.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Képviselői önálló indítvány

**2004. évitörvény
egyres törvényeknek az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével
összefüggő módosításáról**

1. §

(1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 11. § (2) bekezdésének harmadik mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A tanulószertződés megkötésekor , az abból eredő jogok és kötelezettségek teljesítésekor az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.”

(2) A Kt. 84. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(8) A semmisség megállapítását, a nevelési-oktatási intézmény döntése esetén a 83. § (4) bekezdésének a) pontjában és a (8) bekezdésében szabályozott eljárás keretében, ha a döntést a fenntartó hozta - a (10) bekezdésben meghatározott kivétellel - a bíróságtól lehet kérni. A bírósági eljárás megindítása előtt az eljárás megindítására jogosultnak a döntéshozónál előzetes egyeztető eljárást kell kezdeményeznie."

(3) A Kt. 84. §-a a következő (15) bekezdéssel egészül ki, s egyidejűleg a jelenlegi (15) bekezdés jelölése (16) bekezdésre változik:

"(15) A bíróság az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén - végrehajtási eljárás keretében - elrendelheti a normatív költségvetési hozzájárulás folyósításának részben vagy egészben történő felfüggesztését, ha az intézmény, illetve az intézmény fenntartója a (14) bekezdésben meghatározott döntést nem hajtotta végre."

2. §

(1) A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 34. §-a a következő (15) bekezdéssel egészül ki.

"(15) A hallgató az oktatási jogok miniszteri biztosának - külön jogszabályban meghatározottak szerint - az eljárását kezdeményezheti, feltéve, hogy a (4) bekezdésben meghatározott felülbírálati jogával élt. A hallgató e jogával akkor is élhet, ha a másodfokon hozott határozat bírósági felülvizsgálatát kérte, feltéve, hogy a bírósági eljárás még nem kezdődött meg. "

(2) Az Ftv. TIZEDIK RÉSZÉ a "KÜLÖNÖS ÉS ÁTMENETI SZABÁLYOK" címet követően a következő 30/A. fejezettel, alcímmel és 112/A. §-al egészül ki:

"30/A. Fejezet

Az egyenlő bánásmód követelménye

112/A. §

112/A. (1) A felsőoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani.

(2) Az egyenlő bánásmód követelménye alapján minden jelentkezőnek, hallgatónak joga, hogy vele összehasonlítható helyzetben levő más személyekkel azonos feltételek szerint részesüljön velük azonos színvonalú ellátásban.

(3) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének következményeit orvosolni kell.

(4) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének orvoslására az e törvény 34. §-ának (4)-(5) és (10) bekezdésében és a 74/A. §-ban szabályozott eljárás keretében kerülhet sor.

(5) Az e törvényben szabályozott eljárás lefolytatása - függetlenül annak eredményétől - nem zárja ki a személyhez fűződő jogok bíróság előtt történő érvényesítésének lehetőségét, illetőleg más, a felelősség és jogkövetkezményeinek megállapítására alkalmas eljárás megindítását.

(6) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének megállapítása esetén a bíróság elrendelheti

- a) a jogsértés abbahagyását és eltilthatja a jogsértőt a további jogsértéstől;
- b) hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és ennek a saját költségén megfelelő nyilvánosságot biztosítson;
- c) a jogsértés előtti állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását.

(7) A jogsértő döntés érvényessé nyilvánítható, ha a semmisség, illetve az érvénytelenség oka megszüntethető.

(8) A bíróság az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén - végrehajtási eljárás keretében - elrendelheti a normatív költségvetési hozzájárulás folyósításának részben vagy

egészen történő felfüggesztését, ha az intézmény, illetve az intézmény fenntartója a (6) bekezdésben meghatározott döntést nem hajtotta végre.

(9) E § alkalmazása során az egyenlő bánásmódról szóló törvény rendelkezéseit is alkalmazni kell."

3. §

(1) A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 174. §-a a következő e) ponttal egészül ki:

„/ A bíróság végzéssel határoz a végrehajtás módjáról, így:/

e) elrendeli a kötelezettnek járó normatív költségvetési hozzájárulás folyósításának felfüggesztését."

(2) A Vht.. a következő 177/A. §-al egészül ki:

"177/A. § A végrehajtásnak a 174. § e) pontjában meghatározott módja akkor alkalmazható, ha a végrehajtás az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén hozott bírósági ítélet végrehajtására irányul. A bíróság a végzését a költségvetési hozzájárulás folyósítójának is megküldi."

4. §

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. 35. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"35. § A települési önkormányzat - a Programban meghatározott célokkal összhangban - helyi esélyegyenlőségi programot fogadhat el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését. A helyi kisebbségi önkormányzat vagy más érdekelt társadalmi szervezet kezdeményezésére a helyi esélyegyenlőségi programot - a kezdeményezés benyújtásától számított hat hónapon belül - el kell készíteni, és a határidő lejártát követő két hónapon belül a helyi önkormányzatnak el kell fogadnia. A Kormány a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtását - nyilvános pályázati eljárás útján - támogatja."

5. §

Ez a törvény a kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A közoktatásban és a felsőoktatásban igen fontos cél, hogy érvényesüljön az egyenlő bánásmód követelménye. A hatályos rendelkezések azonban nem biztosítják ehhez a szükséges jogi feltételeket.

A felsőoktatásról szóló törvényben nem található olyan rendelkezések, amelyek meghatároznák, hogy e területen milyen feladatokat kell megvalósítani az említett célok érdekében. A hatályos rendelkezések tartalmazzanak szankciót annak érdekében, hogy a jogsértő döntéseket, intézkedéseket, mulasztásokat orvosolni lehessen.

A rendelkezésre álló jogi eszközök kiegészítése indokolt a minél hatékonyabb végrehajtás elősegítése érdekében.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

(Az 1. §-hoz)

A javaslat pontosítja a közoktatásról szóló törvény rendelkezéseit, amelyben „maradt” a régi szóhasználat, a hátrányos megkülönböztetés tilalma. Az egységes joggyakorlat elősegítése érdekében továbbá pontosítja az eljárási rendelkezéseket meghatározó előírásokat.

A javaslat lehetővé teszi, hogy bírósági döntéssel „kikényszerítsék” az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséből származó joghátrányok megszüntetését. A normatív költségvetési hozzájárulás folyósításának felfüggesztése olyan jogkövetkezmény, amely alkalmas a törvényt sértő állapot megszüntetésének kikényszerítésére.

(A 2. §-hoz)

A felsőoktatásról szóló törvény hatályos rendelkezései nem tartalmazzak előírásokat az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartásával összefüggésben. A javaslat lehetővé teszi ezért, hogy a hallgató a meglévő jogorvoslati eszközök mellett igénybe vegye az oktatási jogok miniszteri biztosának közreműködését.

A javaslat meghatározza, hogy a felsőoktatás területén milyen intézkedésekre van szükség az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesülése érdekében. Részletszabályok megállapítására nincs szükség, mivel ezeket tartalmazza az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény. Lényeges azonban, hogy az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése esetén lehetőség van a normatív költségvetési hozzájárulás folyósításának felfüggesztésére, amely kérdéssel bíróság dönthet.

(A 3. §-hoz)

A javaslat kiegészíti a bírósági végrehajtás szabályait, annak érdekében, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt született bírósági döntés végrehajtását hatékonyan ki lehessen kényszeríteni.

(A 4. §-hoz)

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény nem teszi kötelezővé, hogy a települési önkormányzat elkészítse a helyi esélyegyenlőségi programot. Indokolt azonban, hogy amennyiben erre egy adott településen szükség van, a helyi önkormányzatnak ne legyen mérlegelési jogköre abban a kérdésben elkészíti-e a programot.

Budapest, 2004május 4.

Gusztos Péter
SZDSZ